

Avanduse Valla Kaja

NR.11(71)

NOVEMBER 2001

Kultuurikool kutsub

Hingedpäeva õhtul tähistasid Simuna rahvamajas kultuuritöötajate päeva kihelkonna kolme valla – Avanduse, Laekvere ja Rakke kultuuritöötajad.

Sel õhtul avalikustati Avanduse vallavanema Jüri Aaviku idee, luua kihelkonna kultuurikool. Kultuurikool hakkab korraldama süvakultuurialaseid kohtumisi eesti kirjanduse, muusika- ja kunstiinimestega, seades eesmärgiks hoida vaimsust ja harida inimesi. Plaanis on esinema kutsuda muusik Urmas Lattikas, kunstnik Jüri Arrak, geeniteadlane Andres Metspalu jt. Kohtumised toimuvad Muuga ja Salla mõisas, Simuna rahvamajas ja mujalgi. Oodatud on kõik kolme valla inimesed.

11.detsembril kell 19.00

**Muuga mõisas
JÕULUJAZZ**

**Musitserib Urmas Lattikase trio,
kohtumine muusikutega
Pääse 30.- krooni**

Buss väljub Simuna rahvamaja juurest 18.20

Bussisõit tasuta

Osavõtust teatada aegsasti Simuna rahvamajja, tel. 37 217

NB! Muuga mõisa põrandate säätmiseks on vajalikud vahetusjalanõud.

Külalised sõbrad Soomest

Sellel suvel avanes tänu Leo Lekarkinile ja Avanduse Vallavalitsuse rahalisele toetusele Simuna pensionäride tantsurühmal ja naisansambliil võimalus külastada Soome Kirkonummi kogudust ja pensionäre. Jõudsime Soome 26.juunil, meid ootas seal juba Raija Hirvensalo koos teiste Soome sõpradega. Kolme päeva jooksul külastasime Kirkonummi küla, Helsingi linna vaatamisväärsusi. Rahvatantsurühm ja naisansambel said esineda väga põnevas hoones – vanas küünis, kus peetakse igal aastal vabaõhu kontserte. Vastuvõtt oli soe ja südamlük. Nii mõnelegi meist oli see esimene laeva- ja välisreis.

Hommikul, enne meie ärasõitu tulid ööbimiskohta Kirkonummi pensionäride ühenduse liikmed. Nad tundsid huvi, kust täpselt me oleme ja soovisid sõprussuhteid luua. Kutsusime, et tulge Eestisse meile külla ka. Septembris nad helistasidki ja 26.novembril tuli Simunasse 43 Kirkonummi valla pensionäri. Siin võtsid neid vastu kohalikud pensionärid. Külalised hilinesid kaks tundi, sest tormis sai kannatada üks Tallinna sadama kai ja buss pääses seetõttu maale suure hilinemisega.

Simunas ootas Soome sõpru juba kohvilaud ja ühine kontsert. Külakostiks toodi laulud, tantsud ja lühinäidendid. Eriti südamlük oli see, et "Saaremaa valsi" ühe salmi laulsid külalised eesti keeles. Võõrustajad esinesid samuti laulude-tantsudega. Üheskoos mängiti ka ringmänge ja koos lustiti mitu tundi. Vastuvõtul esines ka vallavanem Jüri Aavik, kes tutvustas meie valda. Kahju vaid, et oma inimesi napilt oli.

Ööbida said külalised spordihoones ja leerimajas.

Hommikul ootas kooli sööklas puder, mida küideti kui erilist putru. Ning siis läksid sõbrad tutvuma Avanduse vallaga. Kõigepealt tehti ringkäik koolimajas, eriti sügava mulje jättis neile suletud vana koolimaja, mis nende arvates tuleks kindlasti taastada. Edasi võeti giidiks kaasa Rein Rääk, kes oskas Simunast põnevaid lugusid pajatada. Alustati kirikust, kus Valeriina Vasli ka orelit mängis. Edasi käidi allika ääres ja päästeametis. Ringkäik lõpetati Avanduse mõisahoones. Pärast lõunasööki oligi aeg tagasiteele asuda. Siin oldud aja kohta öeldi vaid kiidusõnu ja jäädki väga rahule.

Kahtlemata olid sõpruskohtumise õnnestumisel suuresti abiks Simuna rahvale juba tuttavad Raija Hirvensalo Soomest ja Leo Lekarkin.

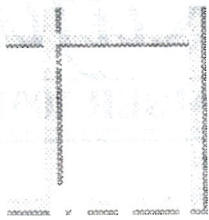
Tänusõnad tublidele kooli kokkadele, kes hoolitsesid, et külalistel kõhud täis oleks; spordihoonele ja leerimajale, kes öömaja pakkusid; Valeriina Vaslile orelimängu ja Rein Räägule torede ekskursiooni eest; Heldor Aarlale ja Helmut Hiietammele, kes kõnelesid Päästeameti tööst; Önnela Pärnastele ja Auli Kadastikule, kes rahvamajas esinemist organiseerida aitasid. Tänu Mart Pruulile, kes rahvamajas toimunud peo videole jäädvustas. Suur tänu kõigile.

Nüüd oodatakse Simuna pensionäre taas Soome külla. Tuleval suvel ehk...

Anna Pakkonen ja Lehte Sirelpuu

Täna lehes:

Kultuurikool ja			
Soome sõprade külaskäik	lk.1	Usuõpetus – kas vajalik?	lk.4
Omavalitsuses ja tähtsat		Infot ja kultuurielu	lk.5
infot	lk.2	Kuulutused	lk.6
NMCP missiooni raport	lk.3		

Säästev areng

Üldtuntud on tõsiasi, et nn. kõrge elutase on seotud ka suure energiakuluga.

Mida rohkem ma kasutan energiat, seda rohkem tehakse minu heaks tööd. Kui inimesed tahavad säästlikku elulaadi, tuleb endale esitada küsimus: "Kuidas seda teha paremini ja odavamalt?"

Kuigi koduse majapidamise mõju keskkonnale on võrreldes suuremahulise tööstusliku tootmisega väike, on tema tähtsus ometi märkimisväärne. Nimelt saavad kodust alguse inimese suhtumine, käitumisharjumused ning keskkonnavalased väärtushinnangud, mis edaspidises elus otsuste langetamisel on määrava tähtsusega. Seega algab säästva elulaadi ja säästva tarbimise põhimõtete kujunemine just kodust. Mõnevõrra on võimalik energiakulu vähendada ilma elutaseme märgatava alanemiseta.

SOOJUSENERGIA

SÄÄSTMISEKS PIISAB, KUI TEAD, ET:

- akende tihendamine on tõhusaim ja odavam viis vätida hoone soojakadusid.

See võimaldab kokku hoida kuni 1 MWh energiat akna iga m² kohta aastas ja aitab tõsta ruumi temperatuuri ligikaudu 2 kraadi võrra.

- aknale kolmanda klaasi lisamisega saab vähendada ligikaudu kolmandiku akna soojakaost, st 0,1 MWh akna m² kohta aastas;
- kui tõmbad külmal ajal akendele kardinad ette, on efekt sama, mis kolmanda klaasi lisamine;
- tihenda ja soojusta korteri ning maja välisüks ja sulge see väljudes alati;
- lühiaegne risttuulutus on efektiivsem kui ruumi pidev tuulutamine.

Guido Ploompuu
arendusnõunik

VALLAVALITSUSES 12.11.2001.a.

- määrati matusetootus ühe vallaelaniku surma puhul
- toetati ühekordselt ühte vallaelanikku 500.- krooni suuruses summas
- tagastada 6,50 ha suurune maa Lagedi maaomandi taastamiseks Kärša külas Tiit Tomingasele
- tagastada 12,10 ha suurune maa Rebasilla maaomandi taastamiseks Kärša külas Taimi Kind'ile
- kinnitati nõudeõigusest suurema pindalaga õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamise korral riigile tasutava võla suurus
- kinnitada Kärša külas asuva vaba metsamaa katastriüksuse nimetuseks Pirnbaumi ja suuruseks 11,34 ha. Katastriüksus on kinnitatud Raimo Birnbaumi nimele
- nõustuda Kärša külas asuva 14492 m² suuruse Rabaveere katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoone omanik Uno Luht'ile
- nõustuda Kruusiaugu kinnistu jagamisega, mille tulemusel moodustus kolm uut katastriüksust. Avanduse valda Avanduse külasse jääb Kruusiaugu katastriüksus (sihtotstarve maatulundusmaa), Eraste katastriüksus (elamumaa), Kärša külasse Roosilehe katastriüksuse III, IV, V, VI maatükk (maatulundusmaa)
- tagastada 1446 m² suurune maa Simoni maaomandi taastamiseks Simuna alevikus Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Simuna Siimona ja Juuda Kogudusele
- müüa Simuna katlamajas masuudijäätmete hoidmiseks kasutusel olnud metallist mahuti OÜ Karuväljale hinnaga 1000 krooni ja OÜ-le Kaiferos vanarauana utiliseerimiseks Simuna katlamaja sisustus hinnaga 150 kr/t
- sõlmida töötetevõtuleping OÜ-ga K&G Saarelt, et 2001/2002 talv teha lumetõrjetööd Avanduse valla teedel
- korraldada 17.12.2001 kirjalik enampakkumine Avanduse mõisa kolme ruumi tähtjatuks rendileandmiseks rendise alghinnaga 3 kr/m²
- muuta Simuna Rahvamaja kütja palgamäära

VALLAVALITSUSES 26.11.2001.a.

- kinnitati novembri toimetulekutoetuse saajate nimekiri
- määrati matusetootus kahe vallaelaniku surma puhul
- nõustuda Simuna alevikus Uus tn.5 asuva 8318 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega elamu omanikule Tõnis Salvik'ule
- nõustuda Simuna alevikus Rakke mnt.2 asuva 3499 m² suuruse Tamme katastriüksuse erastamisega elamu omanikele Kai Tamm'ele, Kaja Tamm'ele ja Kaljo Tamm'ele kaasomandisse

ENAMPÄKKUMISTEADE

Avanduse Vallavalitsus korraldab 17.detsembril 2001.a. kell 10.00 Avanduse Vallavalitsuse hoones Simuna, Allee 1 kirjaliku enampakkumise Avanduse mõisas aadressil Simuna, Allee 1 ruumide üldpinnaga 39m² ja 21,5 m² tähtjatuks rendileandmiseks rendise algsuurusega 3 kr/m². Enampakkumise osavõtutasu 10 krooni ja tagatisraha 100 krooni maksta Avanduse Vallavalitsuse arveldusarvele nr.1120083456 Hansapangas või enne enampakkumist vallavalitsuse kassasse. Ruumide ja enampakkumise tingimustega on võimalik tutvuda kokkuleppel majandusnõunikuga, helistades telefonil 37 343 või 05280898.

Avanduse Vallavalitsus teatab, et

Avanduse valla üldplaneeringu avalik väljapanek toimub
Simuna raamatukogus
15.detsembrist 2001.a. kuni
15.jaanuarini 2002.a. tööpäevadel
(v.a. esmaspäev ja kolmapäev) kell 10-17 ja laupäevadel kell 10-15.

NMCP missiooni raport

16.-26.septembrini viibis Avanduse vallas hollandi majanduskonsultant C.A.Verspuij. Avaldame tema kirjutatud raporti.

Avanduse on väike vald umbes 1200 elanikuga. Need elanikud on laiali üle 10 külas. Peamine asula on Simuna.

Valla pindala on 177.2 km². See on peamiselt agraarkogukond. Avanduse vald on üks 18-st vallast Lääne-Viru maakonnas, kus elab kokku 70.000 elanikku.

Välja arvatud mõni üksik suurlinn on Eesti väga hõredalt asustatud.

On kaks valitsemistasandit, keskvalitsus ja kohalik omavalitsus. Maakond on jätkuks keskvalitsusele. Kokku on 15 maakonda ja 254 omavalitsust.

Mainitud probleemid

1- Keskvalitsus kavatab vähendada omavalitsuste arvu. Palju on neid ja enamasti väiksemad, kes on sellise liitmise vastu, nad tahavad jääda iseseisvaks.

2- Volikogu tahab teada, kas arenev turism on võimalus sellele lalle või piirkonnale.

3- Mil viisil vald võiks aidata kaasa ettevõtluse arengule.

4- Simunas ei ole baari või restorani. Selline kohtumispaik on rahvale oluline.

VEEL ENAM

5- Mõned eraettevõtjad vajasisid nõu nende nende ettevõtte arengu võimaluste kohta tulevikus. Selles aruandes ei pöörata tähelepanu tulemustele.

TEGEVUSTE ARUANNE

Mul oli mitu vestlust vallavanem hr Jüri Aaviku ja tema alluvatega. Samuti oli hea kontakt volikogu liikmetega. Ma külastasin mitut võimalikku turismi objekti nii vallas kui ka piirkonnas.

Samuti külastasin külasid ja nende ümbrust. Veel enam, ma nägin mõnd ettevõtet ja farmi. Vaatamata sellele, et need külaskäigud ja ringsõidud võtsid palju aega, võimaldasid need mul probleemidest aru saada.

MU JÄRELDUSED

1- Arutelu poolt ja vastuargumentidest haldusreformile on üsna ebaselge, kuna keskvalitsus on juba teinud oma (mitteametliku) suse.

Väited, mida kasutatakse Eestis on üsna sarnased neile, mida on kasutatud Hollandis. Omavalitsuste esindajad rõhuvad sellele, et vahemaad rahva ja vallavalitsuse vahel saavad olema liiga suured.

Keskvoimu vastused taoliste arvamustele on tavaliselt: Valdadele antakse üha uusi keerulisemaid ülesandeid. See nõuab ametnike suuremat spetsialiseerumist. Ei kasva mitte ainult valla organisatsioon, vaid suurenema peab ka ametnike kvalifikatsioon.

Teine omavalitsuste vastuväide on see, et keskvoim annab olemasolevate ülesannete teostamiseks ebapiisavalt raha. See tähendab, et igas olukorras peab olema tasakaal ülesannete ja raha vahel.

Oleks mõislik, et omavalitsuste liit peaks kõigi omavalitsuste nimel läbirääkimisi keskvalitsusega. Selleks, et saavutada head tulemust peab olema tugev rusikas.

Omavalitsuste vaheline kõikehõlmav koostöö (Sõmeru mudel) on väga hea alternatiiv keskvalitsuse liitmisplaanidele.

Minu soovitus Avanduse vallale oleks võtta initsiatiiv ja asuda läbirääkimistesse oma naabritega. Tuleb aga arvestada sellega,

et see on "üks minut enne kella 12".

Järgmised variandid on võimalikud:

- Avanduse vald esitab läbirääkimiste protokoll, kus on määratletud koostöö põhimõtted.

- Tuleb paluda erapooletut vahendajat, et see kirjutaks projekti, kuidas omavalitsusi koostööle meelitada (bring the municipalities together).

- Võimalik on ka kahe nimetatud variandi segavariant.

Minu arvates oleks parem mõelda pigem 10 000, kui 5000 elaniku arvu peale.

Kogemus erinevatelt maadelt on õpetanud, et 5000 puhul toimub lihtsalt valmistumine järgmiseks haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks.

Ettepanek oleks kutsuda kokku 4 praegust valda (Rakke, Avanduse, Laekvere ja Väike-Maarja). Kasu sellest oleks see, et see võimaldaks vähendada Väike-Maarja oletatavat domineerimist.

2-Avanduse valla ja ka maakonna territooriumi katab 70 % ulatuses mets. Metsade vahel on territooriumid, mida kasutatakse põllumajanduseks. Lisaks sellele on mõned jõed ja tiigid. Päris kaunis ala.

Minu arvates on võimalik turismi areng ja seda ka madala hinnataseme tõttu. Ma arvan, et võimalused oleks jahipidamiseks, loodusvaatlusteks, kalapüügiks, ratsutamiseks, matkamiseks, mägijalgrattasõiduks, motokrossiks, ralliks ja muidugi telkimiseks.

Turismi arengukava koos suure tähelepanuga turundusele on vajalik selleks, et saada ettekujutus võimalustest. Võimalik, et ülikoolid oleks huvitatud selliste arengukavade tegemisest, pidades silmas üliõpilaste rakendusi. Ka Euroopa Liidult võiks paluda nende projektide subsideerimist.

3- Ettevõtjatel, kes soovivad alustada oma äri, on palju küsimusi ja tegelikult mitte üksnes algajatel. Vald saab siin aidata litsentside, rahastamise ja ehitistega või nende osadega. Rahastamise all mõtlen infot selle kohta, millisel pangal on parimad laenu tingimused alustavatele ettevõtjatele, mis organisatsioonidel on veel erasektori rahastamise võimalused (E.U.--UNDP?)

Meelespea: internet on samuti oluline entsüklopeedia. Mitmed Euroopa omavalitsused on loonud oma fondid. See on hea idee tulevikuks, kui enda rahanduslik olukord on paranenud.

4- Külas on baar sotsiaalne keskus. See annab külale näo. Simunas ei ole baari või restorani, sest mitte keegi pole huvitatud selle loomisest. Minu arvates peaks vallavalitsus sellises olukorras võtma initsiatiivi. Kui algatus on edukas, siis müüa ettevõtte erakätesse.

Sportikeskus on suurepärane koht baari loomiseks. See on oluline kohtumispaik oma rahvale ja külastajatel. See teeb kogu keskuse positsiooni tugevamaks. Kooli söökla baasil on võimalus asutada restoran. Seal on juba köök. Koolimenüü kõrval võib pakkuda ka igapäevast menüüd.

ÜLDISED MÄRKUSED

1- Missiooni järg võiks olla kasulik andmaks lisaabi ka tulevikus.

2- Mul on usku sellesse missiooni.